

Pol Ina Giruma

Epesas

Damsi Kurisi

(Ephesians)

Vonaviakova

Pol ina giruma Epesas damsı kurisi ina nota ghamana na sapta 1:10 kamonaı. Ivona da God ina nota irereghi da aviyavisina peyarina iyamoyamona dobuwai ma kunumai na ina~viinisi da Keriso ina rewapana gaburinaı ina~makai. Ma Pol inowi God ina wawaya kurisi da weni notana ghamana i yawasa kamonaı ina~kivini da Yesu Keriso gaburinaı wawaya dobuwai kudubisi ini~sagosi da ini~nuwasago.

Pol ina giruma karenai nota ghamana iterei da wawaya i vinuwasago kamonaı na bera aroba. Sago na ikikava Mamai God wawaya ivinesi da rapenai. Kana viruwa na ikikava Natuna Yesu Keriso tepanai i berabero inotatawei ma ivotawesi da yawasa berona ikiibutawei. Ma kana viaroba na ikikava God Kanuma Vovokaravina ivereta na tuna iakovita da yawasa makamakii nonowina namada taviıya. Nani murinaı iyavo kava weni girumina ini~yavi na Pol inowi kurisi da ikikava Keresiyana turaturasi yavata ina~makii patapata na ini~debei da Keriso yavata inuwasago.

Pol ina miiba aroba iterei, ibeyebeyena da God ina wawaya ti mani kamosiyai iti~nuwasago ma bade Keriso yavata iti~nuwasago. Miiba sago ivona da Keresiyana na nakanani ma wawaya tupuwina ma Keriso na tupuwa gayamina. Kana viruwa ivona da Keresiyana na nakanani ma numa ma Keriso na nakanani ma wakima ghamanakina God iterei da numa kana vita ita~kavari. Kana viaroba ivona da Keresiyana na nakanani ma wavine ma kawana na Keriso. Weni girumina kamonaı Pol, God ina agabiıbai Keriso tepanai damina iviıya da nuwanuwana ighetawei ma nota ghamaghamasi ma nuwatonatonasi itere bubuni. Ma ina giruma kamonaı Keriso ina nuwaviina, ina veremeyena, ina notataweyana, ina agabiıbai ma ina yawasa maninina na mara nonowa enotanotai.

Pol ina nota weni nakanani irereghi

Sapta 1:1-2 Giruma ivotawei.

Sapta 1:3 da ku 3:21 Keriso ma Keresiyana damsi.

Sapta 4:1 da ku 6:20 Yawasa vuna Keriso tepanai.

Sapta 6:21-24 Vikiikiwa ma giruma igudui.

1 ¹Taku Pol, ma God ina kayowanai ivineku da avi~apospel Yesu Keriso^a kubiine.^b

God ina wawaya Epesas kwanatuna kamoni, tami iyavo kovi~tumaghana da Yesu Keriso yavata kovi~nuwasago na kurimi agirugiruma.

²Ainowi God ita Mamai ma Bada Yesu Keriso kurisi da i agabiibai ma i nuwanuba ina~veremi.

Vibiibiina Keriso gwabinai taviia.

³God tavokavakavari, tuna ita Bada Yesu Keriso ina Mamai ma kanuma ina ku nevaneva ibiibinina. Yesu Keriso yavata tavi~nuwasago da vibiibiina bogii ma bogiiyai peyarina everevereta. ⁴Muriyai da dobu ita~yamoni, God namada ivineta da Keriso yavata kati~nuwasago da tota God ina wawaya. Nakanani iberai da ku matana tota maninita ma vovokaravita.

Ina nuwaviina kubiine, ⁵God namada nota iviia da ita~yabisita da natunatuna. Ina kayowana ma ina nuwabiibai kubiine weni nakanani iberai. ⁶God tavokavakavari iyamna ina agabiibai irakata da irakata kirakai, da nevana kava ipuyota. Kata puyo na Natuna, tuna nuwanuwana. ⁷⁻⁸Keriso ina rabobowai igimarita ma taranai ivotaweta da God ita berabero inotatawei. Ina agabiibai ghamanakina inuwatawei kurita da ina verena na isasara.^c

Ina nuwagiura ma akova irakata da ⁹aviyavisina namadani kava inotanotai na iberai. Rorova notana na gavugavuna ma karako ivi~debei kurita da ina kayowana da Keriso tepanai nani berana peyarina ita~bera yavui. ¹⁰Ma God kana mara vaghata etereterei da ina kayowana ina~tupuwa da aviyavisina peyarina iyamoyamona dobuwai ma kunumai ina~viinisi da Keriso ina rewapana gaburinai ina~makai.

¹¹Ma bade tota na Keriso tepanai God ivineta da ina wawaya. Weni berasi etuputupuwa na namadani kava God ina nota irereghi da ita~tupuwa. Ma aviyavisina God ekayokayowei na ina~berai da ina~tupuwa. ¹²Ma ina kayowana da tokai iyavo kava kavi~nao da Keriso kaitumaghanei na kana kadara kati~ghegheni.

^a **1:1** *Keriso*: Grik damsi gamosi evonavona bo 'Keriso' ma Hibru damsi gamosi evonavona bo 'Mesaya.' Ivi~ruwa iyamna 'God ina Vivinevine Wawayina.'

^b **1:1** Apos 18:19-21, 19:1

^c **1:7** Kol 1:14

¹³Ma tami yavata vonavaghata kovi~yanei ma kovi~tumaghanei na God iberimi da ina wawaya ma yawasa makamakii nonowina iveremi. Nani vonavaghatina na Keriso Varana Biibiina. Keriso kovi~tumaghanei na God ina vonakiiyapa bagibagina inunuri da Kanuma Vovokaravina iveremi, ivi~matakira da tami rapenai. ¹⁴Ma God Kanumina iveremi, tuna na bera karena, ivi~matakira da ina vonakiiyapa bagibagina iterei da aviyavisina ina~vereta na karakava kudubina tavii yavui. Tuna kubiine takova bubuna da mara epipisi da tota ina wawaya ina~votawe tuwanonowita. God kana kadara tavokavakavari!

Pol ina nipowana.

¹⁵Tuna kubiine maranai sisiyimi avi~yanei da Bada Yesu kovi~tumaghanei ma ami nuwaviina irakata God ina wawaya peyarisi kurisi na avi~karei da ¹⁶mara nonowa God aikiikiwei kubiimi, ma aku nipowana kamonai anotanotimi. ¹⁷Mara nonowa kubiimi ainowi ita Bada Yesu Keriso ina God kurina, tuna Mamai kadakadarina. Ainowi da Kanumina gwabimiyai ina~makai da nuwagiura ina~veremi ma vonavaghata ini~debei kurimi da God konakova bubuni. ¹⁸Tuna ikwatumi da tami na ina wawaya vovokaravimi ma vonakiiyapa bagibagina iterei kurimi da ini~biibiina kirakiiyemi da kanumimi ina mura ghamana ina~veremi. Ma ainowi kurina da nuwanuwami ina~votawei da ina yasegana ini~tupoi ma nani vibiibiinisi damina kona~vii bubuni. ¹⁹Ma tota vitumaghana wawayita na ina rewapana ghamakirakina gwabitiyai ina~makai. God ina rewapana na rewapana kirakiina ma gwabitiyai idagudagu. Tuna na vaghina rewapanina ²⁰iberai da Keriso rabobowai ivi~yawasi ma iviia ighae ku kunuma da katagheyana emakamakai.^d ²¹Ma Keriso God katagheyana ivi~matakira da bera kudubina ibadei da kanuma ma rewapana biibiisi ma beroberosi kunumai ma dobuwai i kiikiivavo ma i babada peyarisi na Keriso gaburinai imakiiyana. Keriso kana gawara ighe kirakai da karako ma nokoni ku marana wawaya peyarisi kii vava ma kii gawara ghamaghamasi ighekuyowesi. ²²Ma God rewapana Keriso iverei da bera kudubina kae gaburinai emakamakai. Ma ivinei da tuna na ekalesiya gayamina,^e ²³iyamna ekalesiya na Keriso tupuwina ma i yawasa ma i rewapana kudubina na Keriso gwabinai eviiviiya. Ma bade Keriso kava gwabinai bera peyarina dobuwai ma kunumai yawasa eviiviiya.

Keriso gwabinai yawasa kopanani.

2 ¹Rorova ami berabero ma kawakiikai kubiine, kanumimi na raborabobosi.^f ²Dobu yawasina ina kayowana beroberosi

^d 1:20 Psa 110:1 ^e 1:22 Psa 8:6; Kol 1:18 ^f 2:1-5 Kol 2:13

kokivikivini ma kanuma beroberosi kunumai i bada kovovotekatekei, ma karako iyavo kava God ke ita~vovotekatekei na nani kanumina patana da ibadesi. ³Rorova kudubita nakanani tamakamakai, ita kayowana beroberosi ivivi~badeta da tupuwita ina kayowana ma ita nota dowadowasi takivikivini. Nani maranai tota na wawayota peyarisi nakanani, God ina nuwapughu damina kata~viia.

⁴Ma kegha, God ina vikamyuyuwa ma ina nuwaviina kurita irakata kirakai. ⁵Ita berabero kubiine kanumita na raborabobosi ma nani kamona God iberai da Keriso yavata tayawasa. God ina agabiibiyai ivi~yawasimi. ⁶Ma iviinita da rabobowai tavomiiri da Keriso yavata kunumai tamakamakai. ⁷Nakanani God iberai da madegha ma madegha kamona ini~beyeta da ina agabiibai na notakavakavana. Ma Yesu Keriso imatakira da God ina nuwaviina kurita irakata kirakai. ⁸God ina agabiibai irakata da ami vitumaghana kubiine ivi~yawasimi. Weni tuna ke tami ami rewapanai, God nevana kava ipuyomi. ⁹Ke tami mani kota~berai, tuna kubiine ke kovokovoghina da wawaya ini~gheghena meyei. ¹⁰God iyamonita ma ita yawasa ivi~vuni da Yesu Keriso yavata kati~nuwasago ma ita yawasa ku kamona bera biibiisi kata~beraberi. Ma nani berasi namada God ivovunagha da kata~berai.

Keriso kubiine tinuwasago.

¹¹Tami kota~notai da kotupuwa da kupuna wawayimi. Ma Jiu damsi na kwimata bekasi ituviviratawei ma ekitakitaoruwemi iyamna tuvivira ke kota~berai. Weni berana na tupuwisiyai imatakira ma ke nuwanuwasi ita~virai. ¹²Konotanotai da rorova na Keriso kana boga ma tami kami boga. Tami ke Israel damsi kamosiyai, dobu viruwa wawayimi. God ina wawaya yavata vivaghina makamakiisi iberai ma bade vonakiyapa bagibagisi kurisi iterei ma tami na ke nani vonakiyapisi bagibagisi kamona. Rorova dobuwai komakamakai na ke ami nota da aviyavisina biibiina ita~tupuwa kurimi ma God ke kotakovi. ¹³Ma kami taraboga irabaraba da ke kovokovoghina God kurina kota~nae ma karako Yesu Keriso yavata kovi~nuwasago da taranai itinariyemi God kurina. ¹⁴Iberai da karako Jiu damkai ma kupuna dami ita vikawapata ivi~kovini ma ivi~sagota da dam sago kava ma nuwanuba ivereta. Aviyavisina imiiripaparita na iresotawei, tuna nakanani ma gari basutiyai imakamakai da tavivi~kawapata ma garina itinarikatawei. ¹⁵Jiu damkai akii kiki ma Moses ina vonaviyoyovana ivi~kovi tuwanonowi. Ina kayowana da Jiu damkai ma kupuna dami kati~nuwasago da dam sago kava, tota na Keriso tupuwina.^g ¹⁶Ina rabobo korosiyai ivi~sagota da tota tuna mani tupuwina. Vaghina ma kudubita itinariyeta God

kurina.^h Vikawapata kamotiyai tavoterei ma bade vikawapata God yavata tavoterei, peyarina ivi~kovini. ¹⁷Ipisi da nuwanuba varana biibiina idimei kurita. Rorova tami kupuna dami na ke sago God akovina kota~viiya da konetaweyana ma kurimi idimei. Ma tokai Jiu damkai namada God akovina gisina kaviiya da ke kata~netaweyana ma bade kurikai idimei.ⁱ ¹⁸Yesu keta ivotawei da Kanuma Vovokaravina ini~viteta da Jiu damkai ma kupuna dami peyarita kovokovoghina da tanae Mamai God kurina.

¹⁹Tuna kubiine karako tami kupuna dami na ke dobu viruwa wawayimi, bo dam bogiiyai. Tami na God ina wawaya ku kamosi korui da peyarita na God ina rakaraka. ²⁰Tota nakanani ma God ina numa. Ma kunona aposol ma peroperoveta ti na wakima ghamaghamasi tanowai itura da tepanai numa kana biri ita~vowai. Ma Yesu Keriso na wakima ghamanakina, tuna iterei da numa kana vita ita~kavari. ²¹Ma vitumaghana damta nakanani ma wakima gisigisisi. Nuwatuwai tota sago sago duma eteretere bubunita da biri biibiina eyamoyamoni, Bada ina numa vovokaravina evowavowai. ²²Keriso yavata kovi~nuwasago na nakanani ma tami ma vitumaghana wawaya peyarisi etitinaryariyita da tota God ina numa vovokaravina da Kanuma Vovokaravina gwabitiyai irunuma.

Pol ina biga kupuna damsi kamosiyai.

3 ¹Taku Pol, Yesu Keriso varana biibiina adimei kupuna dami kurimi, tuna kubiine ku gabura itereku. ²Namada koakovi da God rewapana ivereku da ina agabiibai ati~debei kurimi. ³Ma taku kuriku ina nota gavugavusi ivi~debei. Namada weni notasi viya agiruma kurimi ⁴kona~viviavi na konakova bubuniku da taku ikikava God ina nota gavugavusi Keriso kubiine na namada akovi.^j ⁵Kimta ma kimta mara katamaninai ipisi da ku karako na weni berasi gavugavusi ke iti~debei kurisi. Ma kegha da wekarakava God Kanumina ivi~debei ina aposol vovokaravisi ma peroperoveta kurisi. ⁶Nota gavugavuna na weni, ke Jiu damkai kava ma bade tami kupuna dami yavata Keriso varana biibiina koni~tumaghane da tami God natunatuna ma ina agabiibai kona~viiya. Tami ma tokai tavi~sagota da tota Keriso tupuwina kamonai. God vonakiiyapa bagibagina iterei Jiu damsi kurisi da ini~biibiinisi na nani vibiibiinina na tami yavata ikamowanimi.

⁷God ina rewapanai ma ina agabiibiiyai iberiku da weni varana biibiina kubiine abigabiga. ⁸God ina wawaya kamosiyai na aoru kirakai ma kegha da ina agabiibai irakata da taku ivineku da Keriso varana biibiina ata~dimei kupuna dami kurimi. Nani varana nakanani ma

^h 2:16 Kol 1:20 ⁱ 2:17 Isa 57:19 ^j 3:4-6 Kol 1:26-27

mura ghamana ma notakavakavana. ⁹God bera kudubina iyamoni ma ina nota ireregghi ma namadani kava igavui da weni ku marana. Ma karako ivineku da nani notasi ati~debei da wawaya kudubisi itakovi. ¹⁰God ina kayowana da ina nuwagiura bogii ma bogiiai iti~debei da aneya ma kanuma rewapanisi kunumai i kiikiivavo yavata inakovi. Jiu damsai ma kupuna damsai ini~tumaghana ma ini~nuwasago na tuna berana God ina nuwagiura ini~debei. ¹¹God weni berana mara nonowa ivivi~nuwanotanotei na ita Bada Yesu Kerisowai berana ivi~koviya. ¹²Keriso titumaghanei ma yavata tinuwasago na keta ivotawei da ere tepatorata tanae God kurina. ¹³Namanaki taku gabura kamoni ma ainowi kurimi da weni notasi kubiine kovi~nuwabiibai, ke ami nota ina~peku. Tami ami biibiina kubiine avokwarakwara.

Keriso ina nuwaviina.

¹⁴Weni notasi kubiine aituwaporeruruwana ma Mamai avokavakavari. ¹⁵Tuna na rakaraka kudubisi dobuwai ma kunumai i Mamai vaghata. ¹⁶Ma ina rewapana kadadarina irakata kirakai, ma kurina ainowi da Kanuma Vovokaravina rewapana ina~veremi da ami nota, kanumimi, ma nuwanuwami ini~rewapana. ¹⁷Ma aniponipowana da ami vitumaghana kubiine Keriso nuwanuwami kamoni mara nonowa ina~runuma. Ma bade ainowi da ami nuwaviina ina~rakata. Tuna nuwaviinina nakanani ma kiiramram, kii evotani da emiimiirikikina. ¹⁸Aniponipowana da tami ma ina wawaya kudubisi rewapana ina~veremi da ikikava Keriso ina nuwaviina irakata na damina kona~viya. Nani nuwaviinina ina damona kegha ma ke kovokovoghina da kata~ruvai. ¹⁹Vonavaghata, ke kovokovoghina da ina nuwaviina kudubina takova kamowi, tuna notakavakavana. Ma kegha da gisi vaghina damina kona~viya na ina~berimi da ami yawasa kudubina na God maghimaghina.

²⁰God ina rewapana kamotiyai ebigabiga da aviyavisina kudubina kata~notai bo kati~nowi da ita~berai kubiina na God ruvaruvana. Ma ke tuna kava, ina bera ine kirakai da ita nota ighekuyowei. ²¹Vitumaghana damta kamotiyai ma bade Yesu Keriso tepanai na God tighegheni. Kimta ma kimta tavokavakavari mara ku peyarina da kana kadara ina~rakata. Amen.

Keriso tupuwina kamoni tinuwasago.

4 ¹Taku abigabiga Bada kubiine da avi~gaburamakamakai. Ma tami, ainowi kirakiyemi da ikikava God ikwatumi da wawaya vovokaravimi na nakanani kava komakai. ²Mara nonowa kovopepeta, ere nuwapikami ma ere nuwanubami turaturami yavata kovi~nuwasago. Ami nuwaviina kubiine na maranai turaturami ina~bera beroi na ke

koni~matatonetonesi.^k ³Kanuma Vovokaravinai nuwanuba koviiya da kovi~sagomi na nuwanuwami kudubina nani vinuwasagona kovotani. ⁴Ma Keriso tupuwina sago kava na kamoni tamakamakai, ma God Kanumina na sago kava. Ma kudubita nota rewapana sago kava gwabitiyai da God ikwatuta na ini~biibiinita. ⁵Ma bade, ita Bada na sago kava, ita vitumaghana na sago kava ma ita babataito na sago kava. ⁶Ma God na sago kava, tuna wawaya kudubita ita Mamai. Tuna ita Bada, kudubita gwabitiyai emakamakai ma kamotiyai ebigabiga.

⁷Ma Keriso ina agabiibiyai puyo bogii ma bogiiyai irereghi tota sago sago duma kurita. ⁸Giruma katamana evonavona bo,

“Kana ghavighaviya ipanisi ma irutinisi da yavata ighae ku vovovaghina, ighae na ina wawaya ipuyosi.”^l

⁹Kovi~yana bubuna da igiruma bo, “Ighae.” Tuna sisiyina imatakira da kunona Keriso ioru ku dobu. ¹⁰Ioru na vaghina wawayina tisisiyei da muriyai ighae da ighe kirakai da bera kudubina dobuwai ma kunumai ikamowana yavui. ¹¹Ma tuna wawayina puyo irereghi vitumaghana damsi kurisi. Viya ivinesi da aposol, viya peroperoveta, viya Keriso varana biibiina ina~dimei, ma viya na vitumaghana damsi kii koyakoyagha ma i vibeyebeyena wawayisi. ¹²Nakanani irereghi da God ina wawaya ita~vovunaghisi da Keresiyana bigana ita~bigei ma Keriso tupuwina ina rewapana iti~rakati, ¹³ina~nenae da peyarita ita vitumaghana kamoni tinuwasago, ma God Natuna akovina taviiya. Ma notamagurita ina~terei na ina~berita da ita yawasa kudubina na Keriso maghimaghigina. ¹⁴Kunona ita nota nakanani ma pepeya ma karako na ita nota imagura. Wawaya viviberosi i vibeyebeyena nakanani ma tovava ma yanunu. Rorova ivi~beroberoweta ma sisiya vigayagaya itereterei da ita vitumaghana taviravirai. Tuna nakanani ma tovava ita~raravita ma yanunu ita~tapitapita da nake ma wike. Ma karako na notaragharagha tavoterei. ¹⁵Kegha da ere nuwaviinita vonavaghata tisisiyei da bera kudubina kamoni tagogo da ita yawasa na Keriso maghimaghigina, iyamna tuna na gayamina. ¹⁶Ma tota na tupuwina. Tupuwa kamoni na rerereghina. Gayamina ina vibadanai da nani rereghisi sago sago duma kii gawara nununai ivi~kabakabai da tupuwa sago. Maranai reregha sago sago duma i biga ina~beraberai na nuwaviina tepanai Keriso tupuwina kudubina ina~gogo ma ini~rewapana.^m

Yawasa vuna Keriso tepanai.

¹⁷Bada avanai na sisiya bagibagina ana~veremi. Iki kava ke vitumaghana damsi emakamakai na tami ke nakanani kona~makai,

^k 4:2 Kol 3:12-13 ^l 4:8 Psa 68:18 ^m 4:16 Kol 2:19

kovoterei. Ti i nota na kwebusi. ¹⁸Ma i nota na didibarisi. Ti na God ina yawasa makamakii nonowina ke ita~viia, iyamna ti na neghaneghasi ma tinapotapotasi. ¹⁹Ti na vinimaya gwabisiyai kegha. Ke ita~notanotai da bera biibiina bo berona. Ma aviyavisina ekitakitai ma ekirokirorowei na maninina tupuwa ina kayowana ina~bera kamowi.

²⁰Ma tami na ke nakanani. Aviyavisina wawaya ivi~beyebeyemi maranai Keriso akovina koviiya na keta bogiiyai. ²¹Yesu varana kovi~yanei ma tami kana kivikivina kubiine ina vonavaghata ivi~beyebeyemi. ²²Ivonemi da koni~paparana da ami yawasa wadubona kona~voterei. Rorova nani yawasina kamonai tupuwa ina kayowana na bera si dowadowasi ivivi~bademi da ami yawasa ivivi~beroi.ⁿ ²³Ma bade ivonemi da koti~vaghinei da God nuwanuwami ma ami nota iti~vuni. ²⁴Ma yawasa vuna koni~karei, tuna yawasina na God maghimaghigina ma ini~debei da tuna na yawasa vaghata, maninina ma vovokaravina.^o

²⁵Tuna kubiine sisiya vibero kegha. Tami sago sago duma vitumaghana turaturami kurisi kona~vivisisiya na vonavaghata kava kovi~sisiyei, iyamna kudubita na Keriso tupuwina kamonai.^p ²⁶Nuwanuwami ina~pughu na ke ami nuwapughu ina~berimi da berabero kona~berai. Ma ke ere nuwapughumi kona~makii kirakai da ravi ina~pika.^q ²⁷Ke nuwapughu ina~berimi da Devil taraboga kona~verei da ini~bademi. ²⁸Tami iyavo kava koyapiyapi na yapi kovoterei ma biga vaghata kovi~karei da makamakii biibiina kona~panani. Ma ku tepana kovokovoghina da wawaya moyamoyakisi koni~vitesi. ²⁹Ke wawaya kona~kawaberowesi. Sisiya biibiisi koveresi, wawaya kii ruva nununai kovi~sisiya kurisi da ini~vitesi. Ma iyavo kava ami sisiya ini~yanei na ina~kiiepepisi. ³⁰Ma ke kona~berai da God ina Kanuma Vovokaravina ini~nuwapoya, iyamna nani Kanumina gwabimiyai imatakira da God namada igimarimi da tami rapenai. Marana vaghata ina~nekiibau na tuna dobu vitana kamonai ina~votawemi. ³¹Kovi~paparana da viwenoweno, kayoghakighaki ma nuwapughu bera si kona~voterei. Vikawapata, viavabero, ma kiivibero bogii ma bogiiyai kovoterei. ³²Kegha da Keresiyana turaturami kurisi agami ebiibai ma nuwanuwami pikanai aviyavisina peyarina koberai. Ikikava God ami berabero Keriso tepanai inotatawei, nakanani turaturami i berabero konotatawei.^r

Yasegana kamonai tamakamakai.

5 ¹Tami na God natunatuna ma ina nuwaviina ghamana. Tuna kubiine God ina yawasa kovi~bonebonei. ²Ami yawasa na nuwaviina ini~badei. Ikikava Keriso ina nuwaviina irakata kurita da

ⁿ 4:22 Kol 3:9 ^o 4:24 Gen 1:26; Kol 3:10 ^p 4:25 Zech 8:16 ^q 4:26 Psa 4:4

^r 4:32 Kol 3:13

ivere meyei kubiita na nakanani koni~nuwaviina. Keriso isuwara meyei na God ivi~nuwabiibiyei, tuna nakanani ma suwara ghabughabuna ita~gheghae kurina.^s

³Tami na God ina wawaya vovokaravimi, tuna kubiine ke ita~biibai da vipekana wapawapa bo nota dadabusi bo vomatamatigha sisiyisi bo berasi kamomiyai ina~makai. ⁴Ma bade vivarabero, sisiya dowadowasi bo tomowa da wavine tupuwisi vonaviiviyakesi na ke ita~biibai. Ma mara nonowa ami sisiya kamonai na God koni~kiikiwei. ⁵Vonavaghata koakova bubuni da iyavo kava vipekana wapawapa eberaberi bo nota dadabusi gwabisiyai bo evovomatamatigha na ke kovokovoghina da Yesu Keriso ma God i ku vikiivavona ku kamona ina~ru. Koakovi da aviyavisina komatamatigha kirakiyei na ti berasi nakanani ma ami god vivibero.

⁶Ke koni~vagheinei da wawaya ini~beroberowemi da nani berasi na ke berabero. Iyavo kava God ke ita~vovotekatekei ma nani berasi eberaberi na ina nuwapughu damina ina~viiya. ⁷Tuna kubiine wawaya kawakiikiisi ke yavata koni~kiikapu. ⁸Rorova na Bada koveyiyei da tami nubakutuvai komakamakai. Ma wekarakava na tami Bada ina wawaya da yasegana kamonai komakamakai. Tuna kubiine yasegana wawayisi ikikava emakamakai na nakanani kona~makai, ⁹iyamna yasegana kamonai na bera biibiisi, yawasa maninina ma vonavaghata. Ti berasi nakanani ma mura ghamana kota~yabayabai. ¹⁰Ma kovi~paparana da aviyavisina Bada ekayokayowei ma inuwabiibiyei na akovina kona~viiya. ¹¹Nubakutuva berasi iyamsi kegha na ke nani berasi ku kamosi kona~ru. Kegha da nani berasi ku deba kona~terei da yasegana nubakutuva ina rewapana ini~kovini. ¹²Ma ivinimayamaya kirakai da kawakiikiisi i bera gavugavusi debiyyai koti~sisiyei. ¹³Ma maranai bera kudubina ku yasegana kona~terekiibuwei na kona~kitai ma akovina kona~viiya da tuna avai, ¹⁴iyamna yasegana gwabimiyai ekarakarata na bera peyarina idebei da matatiyai takitakitai. Tuna kubiine tavonavona bo,

“Kenanunuwapim, kerumataka!

Rabobowai kevomiiri,

ma Keriso ku yasegana ina~terem.”

¹⁵Tuna kubiine kokitaruvimi da ikikava kona~makai. Komakai da tami wawaya nuwanuwagiurimi, ke kona~makai da wawaya neghaneghasi nakanani. ¹⁶Mikeda taraboga kona~panani na kovi~onaghi da Bada ina biga koberai, iyamna karako weni maranai na bera dowadowasi irakata.^t ¹⁷Tuna kubiine ke kona~bera wapawapa, kovi~paparana da Bada ina kayowana akovina kona~viiya da kona~berai.

^s 5:2 Exod 29:18; Psa 40:6 ^t 5:16 Kol 4:5

¹⁸Ke wain konuma kirakiiyei da konuma neghanegha da ami yawasa ini~beroi. Ma nuwanuwami kovotawei da Kanuma Vovokaravina ina~ruu da ami yawasa kudubina ini~badei. ¹⁹Koni~kiidaburana na kamomiyai agi ma vokavakavara tavorisi kona~ruwa. Mara nonowa nuwanuwami kamonai Bada kurina kotavotavora ma kovovokavakavara.^u ²⁰Bada Yesu Keriso avanai mara nonowa ita Mamai God tikiikiwei bera kudubina kubiine.

Tatavinemi.

²¹Turaturami kona~votekatekesi ma bade ina~votekatekemi, tuna ini~matakira da Keriso kovovopepetei.

²²Wivine, ikikava Bada kovovopepetei na bade nakanani kakawami kovopepetisi.^v ²³Keriso na Keresiyana ivi~yawasisi da ti na tupuwina. Ma ikikava Keriso ina rewapana emakamakai da Keresiyana igayamei, nakanani tomotomowa rewapana gwabisiyai da kakawasi ini~badesi.

²⁴Ikikava ekalesiya Keriso evovotekatekei, nakanani tami wivinemi na kakawami i kayowana kona~berai.

²⁵Ikikava Keriso ina nuwaviina irakata da ivere meyei ekalesiya kubiita, nakanani tami tomotomowimi na ami nuwaviina kakawami kurisi ina~rakata.^w ²⁶Ivere meyei kubiita da ita berabero ikowatawei ma vonanai iterevimaninita da tota God ina wawaya vovokaravita. ²⁷Weni berana iberai da vitumaghana damta na nakanani ma kawana kadakadarina, kana gara na poipoi kirakiina, ke dadabuna bo vovokapikapirina. Ma nuwanuwana na yagharina, berona gwabinai kegha. ²⁸Maghimaghighina tomotomowimi kakawami kurisi kona~berai. Ikikava tomowa tuna mani tupuwina ekoyakoyagha bubuni, nakanani kawana ina~koyagha bubuni. Tomowa kawana nuwanuwana ina~viiya na tuna nakanani ma inuwaviina meyei. ²⁹Ke meyani wawaya sago tuna mani tupuwina ita~babarei, kegha da ikanikani ma ekoyakoyagha bubuni. Ma bade Keriso nakanani eberaberi, tota Keresiyana ekoyakoyaghita, ³⁰iyamna tota na tupuwina kamonai. ³¹Giruma katamana evonavona bo, “Weni kubiine tomowa ina mamai ma ina maduwa ina~kuyowesi ma kawana yavata ini~kiikapu da sago.”^x ³²Weni girumina katamanina kamonai na vonavaghata gavugavuna ivi~debei. Tuna na ivi~matakira da ikikava Keriso ma ekalesiya ini~kiikapu da sago kava. ³³Ma vaghina, weni sisiyina na tami yavata kami sisiya. Tomotomowa tatavinemi na sago sago duma ikikava koinuwaviina meyemi na nakanani kakawami nuwanuwasi kona~viiya. Ma bade wivine tatavinemi na kakawami kona~vokaravesi.

^u 5:19-20 Kol 3:16-17 ^v 5:22 Kol 3:18; 1Pit 3:1 ^w 5:25 Kol 3:19; 1Pit 3:7
^x 5:31 Gen 2:24

Mamai, maduwa ma natunatusi.

6 ¹Ededa, ami yawasa na Keriso rapenai, tuna kubiine ami mami mau ma maduwa mau kona~votekatekesi, iyamna tuna na yawasa maninina.^y ²God ina sisiya bagibagisi kamosiyai na sago ivona bo, “Ami mamai da ami maduwa kovopepetisi,” ma tuna sisiyina na ere vibiibiinina, iyamna God vonakiiyapa bagibagina iterei, ivona bo, “Weni sisiyina bagibagina kona~votekatekei na ani~biibiinimi da ³ami yawasa dobuwai ina~guri ma kamoni bera peyarina na biibiina kavakava.”^z

⁴Mamai mau, ke kona~bera beroi natunatumi kurisi da nuwanuwasi ina~pughu. Kegha, Bada ina kayowanai kovi~beyebeyesi da ku keta maninina kona~teresi.^a

Sleiv wawayisi ma i babada.

⁵Sleiv wawayimi, ikikava Keriso kovovotekatekei, nakanani ere yabuyabumanimi ma ere vovokaravimi, nuwanuwami kudubinai ami babada dobuwai kovotekatekesi.^b ⁶Mara nonowa nakanani kona~beraberai, ke matasiyai kava kona~votekatekesi ma biga biibiina kona~beraberai da ini~gheghenimi. Ma bade mara nonowa nuwanuwami kudubinai God ina kayowana kona~beraberai, iyamna tami na Keriso ina sleiv wawayimi. ⁷Tami sleiv wawayimi, nuwabiibiiyai ami biga koberai, nakanani ma Bada kubiine kota~bigabiga ma ke wawayota kubiisi. ⁸Tuna kubiine konota bogai da Bada wawaya kudubina, sleiv wawayisi ma wawaya vovotawesi yavata, i biga biibiisi kubiine ini~miiyesi.

⁹Tami babada, ami sleiv wawayisi kokoyagha bubunisi, ke kona~vonaviyabuyabumanisi. Konotai da tami ma ami sleiv wawayisi na ami Bada sago kava kunumai. Tuna na ke wawaya sago ku murina ina~miiri ma sago na kegha.^c

Terepapara ma imakona sawarisi God gwabinai taviiya.

¹⁰Aku sisiya turina na weni. Bada ina rewapana irakata kirakai da tuna gwabinai rewapana koviiya na komiirikikina. ¹¹God terepapara sawarisi iveremi na kudubina kokotei da maranai Devil ini~beroberowemi bo ina~ruyaghimi na kovokovoghina da kona~miiripotei, ¹²iyamna tota ghaviya kamoni ma ke wawayota yavata kata~vivighaviya ma momosika makiigavugavusi, ma nubakutuva ina kiikiivavo dobuwai, ma kanuma beroberosi bogii ma bogiiyai kiidamowai na peyarisi yavata tighaviya. ¹³Tuna kubiine wekarakava God ina terepapara sawarisi

^y 6:1 Kol 3:20 ^z 6:2-3 Exod 20:12; Deut 5:16 ^a 6:4 Kol 3:21 ^b 6:5-8 Kol 3:22-25

^c 6:9 Deut 10:17; Kol 3:25, 4:1

kudubina kokotei da maranai kami ghavighaviya ina~nekiibau kurimi na kovokovoghimi da kona~miiripotesi. Ma koni~ruwa da ku turina ma patana da kami gawarai kona~miirikikina.

¹⁴Weni nakanani komiirikikina. Mara nonowa na vonavaghata tepanai kona~makai. Tuna nakanani ma borikiide borimiyai kota~tinakikina. Ma ami yawasa kovi~maninini, tuna nakanani ma nuwakadami kana terepapara kota~kotei.^d ¹⁵Keriso varana biibiina tepanai komiiri da nuwanuba kona~viya, tuna nakanani ma kaemi kana terepapara kota~kotei.^e ¹⁶Ma mara nonowa kovi~tumaghana kirakai, tuna nakanani ma tupuwimi kana terepapara imamiyai kota~votani da maranai Seitan ina dosiyo karakaratisi ina~tonatonimi na kona~kiitawetawei. ¹⁷Ma ami nota ini~rewapana da God namada ivi~yawasimi ma tuna nakanani ma gayamimi kana terepapara kota~kotei. Ma ami imakona kubiine God vonana koviiya da tuna nakanani ma ami seri Kanuma Vovokaravina ita~veremi.^f

¹⁸Weni berasi peyarina kona~beraberi na ere nipowanimi. Ma Kanuma Vovokaravina ina rewapanai mara nonowa God kurina kovi~nowi da ini~vitemi. Tuna notanai matami ekita ma nipwana ke kona~voterei. God ina wawaya peyari kubiisi mara nonowa kona~niponipwana. ¹⁹Ma taku yavata kubiiku konipowana da God sisiya vaghata ina~vereku maranai ana~vivisisiya na ere tepatoraku Keriso varana biibiina ana~dimei ma nani kamonai nota gavugavusi ani~debei. ²⁰God ivineku ma ivonataweku da varana ata~dimei. Tuna varana kubiine ku gabura itereku. Ma konipowana kubiiku da ke ana~yabumana ma patana da ana~dima.

Vikiikiwa turina.

²¹Taikikas na varesita biibiina ma Bada ina bigabiga patupatutuna. Tuna sisiya peyarina ina~vonemi da konakovi da taku ikikava ma aviyavisina aberaberi.^g ²²Tuna kubiine avonavonatawei kurimi da konakovi da tokai ikikava kamakamakai ma bade ina~kiipepimi.

²³Varevaresiku, ainowi Mamai God ma Bada Yesu Keriso kurisi da nuwanuba ma nuwaviina ma vitumaghana ina~veremi. ²⁴Ma tami iyavo kava mara nonowa Bada Yesu Keriso nuwanuwana koviiviiya na kubiimi God kurina ainowi da ina agabiibai gwabimiyai ina~makai.

^d 6:14 Isa 11:5, 59:17 ^e 6:15 Isa 52:7 ^f 6:17 Isa 59:17 ^g 6:21 Apos 20:4; Kol 4:7-8; 2Tim 4:12